

Workshop 4. Jak na kvalitu online vzdělávání? 1.12. 2020

Česká asociace

_____ distančního
univerzitního
vzdělávání

Modely a rámce hodnocení kvality v distančním vzdělávání

JAN BESEDA

BESEDA@CSV.S.CZ

100+

EADTU Quality Assessment for E-learning: a Benchmarking Approach

2016 3. edice i ve spolupráci s ČADUV a
UHK (1.ed 2007) **E-xcellence**

V souladu s ESG

Kvalita MOOC od 2014 OpenupEd
vychází z E-xcellence

SEQUENT initiative (Supporting Quality
in E-learning European Networks)

<https://www.youtube.com/watch?v=wC6LN2QdFLY&feature=youtu.be>

E-xcellence

6 sekcí

Strategický management

Návrh kurikula

Návrh kurzu

Doručování kurzu

Podpora zaměstnanců

Podpora studentů

**benchmarky detailní indikátory a
doporučení**

Strategický management

Benchmarky:

- 1) Instituce má **strategii e-učení**, která je široce chápána a integrována do celkových strategií pro institucionální rozvoj a zlepšování kvality. Zásady e-learningu jsou v **souladu s právními a etickými rámci**
- 2) Instituce zkoumá a sleduje **nově vznikající technologie a vývoj vzdělávání v oblasti e-učení** a zvažuje jejich integraci do vzdělávacího prostředí. Existuje organizační rámec, který může podporovat inovace a rozvoj a hodnocení prostřednictvím stipendií a výzkumu.
- 3) Zdroje **financování vývoje e-learningu** zohledňují požadavky, jako je nákup vybavení, implementace softwaru, nábor zaměstnanců, potřeby školení a výzkumu, pracovní zátěž zaměstnanců a vývoj technologií.
- 4) Institucionální politika zajišťuje, že **e-learningové systémy jsou kompatibilní se souvisejícími informačními systémy** (např. administrativní, systém) a jsou spolehlivé, bezpečné a účinné.
- 5) Když e-learning zahrnuje aktivity nebo zdroje mimo instituci (např. **Virtuální mobilita**, institucionální partnerství, OER, MOOC či využívání sociálních médií) jsou role a odpovědnosti jasně definovány, sděleny těm, kterých se to týká.

Strategický management

Indikátory:

Instituce má identifikovanou skupinu **klíčových zaměstnanců odpovědných za formulování, hodnocení a vývoj institucionálních politik a plánů týkajících se e-learningu**. Tyto politiky a plány jsou jasně stanoveny ve prospěch všech účastníků a zúčastněných stran.

Instituce má **prostředky předávání právních a etických povinností** zaměstnancům a studentům.

Instituce má zásady, které reagují na nejnovější vývoj ve vzdělávací praxi, jako jsou analytika učení (learning analytics), sociální média, OER a MOOC.

Instituce má **zaměstnance odpovědné za sledování měnících se technologií a vzdělávacích postupů** za účelem informování o vývoji politiky e-učení.

Instituce uznává výhody e-learningu pro virtuální mobilitu, vyhodnotila problémy a má **výslovnou politiku virtuální mobility. (VŠ má dohody o VM a pravidelně je vyhodnocuje)**

Na úrovni excellence Existuje celouniverzitní zapojení do vývoje politik a plánů pro dosažení a zdokonalení e-učení a existuje kompatibilita mezi částmi VŠ.

Strategický management

Indikátory:

Existuje **rámec a schválený soubor plánovaných aktivit zaměřených na zdokonalení e-learningových programů** prostřednictvím efektivnějšího využívání technologií, zdokonalených přístupů k výuce a učení atd.

Zásady a činnosti jsou spojeny s procesy instituce pro neustálé zlepšování na **základě monitorování, zpětné vazby a autoevaluace.**

Instituce má politiku v oblasti výzkumu, stipendií a inovací, která podporuje rozvoj a / nebo hodnocení nových technických a vzdělávacích přístupů k e-learningu, a plánovaný program aktivit na podporu této politiky.

Výsledky činností sledování technologií jsou šířeny mimo instituci.

Learning analytics

Instituce má strategii pro využívání analytiky učení ke zlepšení podpory studentů a učení.

Existuje politika a kodex postupů vztahujících se k používání **údajů o studentech, které pokrývají soukromí, zabezpečení, souhlas a účely, pro které se provádí analytika učení.**

Návrh kurikula

Benchmarky:

- 6) Učební osnovy, které využívají e-učení, nabízejí **personalizaci a flexibilní cestu** pro studenta a zároveň zajišťují dosažení výsledků učení.
- 7) Výsledky učení jsou hodnoceny pomocí vhodně **vyváženého formativního a sumativního** hodnocení.
- 8) Kurikula jsou koncipována tak, aby zahrnovala e-learning, který přispívá jak k rozvoji vzdělávacích výsledků specifických pro daný předmět, tak k získávání přenosnějších vzdělávacích dovedností.
- 9) Učební osnovy jsou navrženy tak, aby umožňovaly účast v akademických komunitách prostřednictvím nástrojů sociálních médií. Tyto **online komunity** poskytují příležitosti ke společnému učení, kontaktu s externími odborníky a zapojení do výzkumu a odborných aktivit.

Návrh kurikula

Principy: flexibilita, čas a tempo

Indikátory:

Pro plánování kurzů existuje institucionální politika, kterou designéři kurikula dodržují.

Návrháři kurikula zohledňují při rozhodování potřeby své cílové skupiny.

Institucionální politika poskytuje návrhářům osnov řadu možností plánování rozvrhu kurzů.

Výběr rozvrhu je ovlivněn průzkumem trhu mezi potenciálními studenty.

Přijaté vzorce rozvrhů jsou konzistentní, takže je usnadněn pohyb studentů napříč souvisejícími kurzy nebo programy.

Institucionální politiky poskytují konzistentní přístup k definování okolností, za kterých jsou studenti povinni navštěvovat konkrétní místo. Buď (i) z instruktážních důvodů nebo (ii) z důvodů souvisejících s ověřením identity.

Informace o programu jasně ukazují všechny požadavky účasti a způsobilost ke studiu dle místa bydliště.

Návrh kurikula

Indikátory:

Pokud je využíváno kombinované učení, učební plán poskytuje vhodnou kombinaci online a osobních přístupů k učení, včetně hodnocení.

Návrháři kurikula přiřadili různým prvkům programů jasné vzdělávací funkce a ty se dobře shodují s předpokládaným režimem realizace.

Existují příležitosti k dokončení programů integrací e-learningu a prezenčních kurzů do jednoho programu.

Instituce má jasnou strategii pro využívání režimů kombinovaného učení, která je vhodně implementována na úrovni kateder. Studentům jsou poskytovány studijní zkušenosti, které efektivně integrují různé studijní režimy.

Instituce má jasnou a konzistentní politiku, pokud jde o návrh **modulárního** programu.

Výsledky učení modulu jsou standardizované a široce dostupná.

Všechny programy mají modulární strukturu a kurzy mají kreditní body, které jsou v souladu s národními a evropskými normami.

Návrh kurikula

Indikátory:

Instituce má široce uplatňovanou politiku přenosu kreditů.

System přenosu kreditů je sladěn s vnitrostátními a evropskými systémy přenosu kreditů a funguje obousměrně.

Existují institucionální politiky týkající se poskytování online komunitních prostor pro interakce student-student, student-učitel.

Návrháři kurikula jasně specifikují vzdělávací roli, kterou hraje interakce student-student (peer-learning, soc. kompetence) ve svých programech.

Kritéria pro hodnocení online spolupráce studentů existují a jsou důsledně uplatňována ve všech programech a kurzech.

Pedagogičtí pracovníci jsou podporováni formální a neformální aktivitou rozvoje zaměstnanců při využívání online nástrojů pro budování komunity.

Instituce nabízí studentům mechanismy účasti v aktivních komunitách odborné praxe, kde je to nedílnou součástí programu.

Učební plán nabízí příležitosti pro (dálkové) kontakty mezi studenty a odborníky, aby stimulovaly a rozvíjely kritické postoje

Instituce úzce spolupracuje s profesními orgány při rozvoji profesionálních komunit online. / Obdobně i v oblasti výzkumu/

Návrh kurikula

Indikátory: Kompetence

Instituce má jasnou politiku týkající se získávání a hodnocení základních přenositelných kompetencí, včetně digitálních kompetencí, které se vztahují na všechny programy, včetně těch, které poskytuje e-learning.

Instituce má společný rámec pro hodnocení získávání kompetencí.

Instituce aktivně zkoumá vzdělávací techniky pro rozvoj kompetencí, včetně elektronických dovedností, a nálezy jsou široce šířeny těm, kteří se podílejí na tvorbě osnov, prostřednictvím publikací, workshopů atd.

Instituce nabízí službu **elektronického portfolia**, která studentům pomáhá zaznamenávat důkazy rozvoje jejich znalostí a dovedností, kompetencí.

Instituce poskytuje **digitální odznaky**, které lze použít k rozpoznání kompetencí a dalších úspěchů, na které se nevztahuje formální hodnocení.

Ve fázi návrhu kurikula probíhala komunikace s profesními a zaměstnavatelskými sdruženími ohledně jejich potřeb a účinnosti e-učení při rozvoji a hodnocení profesních kompetencí.

Existují příležitosti **pro virtuální stáže** nebo jiné způsoby rozvoje dovedností zaměstnatelnosti.

Návrh kurikula

Indikátory: Hodnocení

Procesy instituce při navrhování učebních osnov vedou k odpovídající **rovnováze formativního a sumativního** hodnocení s využitím online hodnocení k včasné zpětné vazbě pro studenty.

Procesy hodnocení jsou dobře zdokumentovány a všichni, kdo se podílejí na známkování, jsou proškoleni ve své roli, pracují na společných schématech známkování a podléhají účinnému monitorování.

Všichni, kdo se podílejí na hodnocení, jsou si vědomi konkrétních problémů identifikace práce jednotlivých studentů a na sumativní složky průběžného hodnocení a zkoušek se vztahují příslušná bezpečnostní opatření.

Součástí praxe instituce v této oblasti jsou inovativní přístupy k hodnocení, jako je spolupráce na internetu, vzájemné hodnocení a sebehodnocení.

Návrh kurzu

Benchmarky:

- 10) Každý kurz obsahuje **jasné vyjádření výsledků učení**. Mezi cíli / výsledky učení, učebními a vzdělávacími činnostmi, učebními materiály a metodami hodnocení existuje rozumná soudržnost.
- 11) Výsledky učení určují použití metod a obsahu kurzu. V kontextu kombinovaného učení existuje explicitní zdůvodnění použití každého prvku ve směsi.
- 12) Návrh, vývoj a hodnocení kurzu zahrnuje jednotlivce nebo týmy se zkušenostmi v akademických i technických aspektech.
- 13) OER a další materiály třetích stran jsou vybírány s ohledem na výsledky učení, v případě potřeby přizpůsobeny tak, aby odpovídaly vzdělávacímu kontextu, a jsou integrovány do jiných učebních materiálů. Tyto materiály podléhají stejným recenzním procesům jako jiné materiály kurzu.
- 14) E-learningové materiály **mají dostatečnou interaktivitu** (student-obsah, student-student a student-učitel), aby podporovaly aktivní zapojení a umožňovaly studentům otestovat své znalosti, porozumění a dovednosti.
- 15) Nezávislé výukové materiály poskytují studentům **pravidelnou zpětnou vazbu prostřednictvím sebehodnocení nebo testů**.
- 16) Návrh kurzů je konzistentní napříč studijním programem.
- 17) Kurzů poskytuje formativní i souhrnné hodnocení. Hodnocení je explicitní, spravedlivé, platné a spolehlivé. Jsou **přijata vhodná opatření, aby se zabránilo předstírání jiné identity a / nebo plagiátorství, zejména pokud se hodnocení provádějí online**.
- 18) Materiály ke kurzům, včetně zamýšlených výstupů z učení, jsou před prvním použitím zkontrolovány odbornými pedagogy a poté pravidelně přezkoumávány, aktualizovány a vylepšovány **pomocí zpětné vazby od zúčastněných stran**.

Doručování kurzu

Benchmarky:

- 19) **Technická infrastruktura** udržující e-learningový systém je vhodná pro daný účel a podporuje akademické, sociální a administrativní funkce. Technická specifikace vychází z požadavků zúčastněných stran a zahrnuje realistické odhady využití a vývoje systému.
- 20) Systémy pro komunikaci a ukládání dat jsou **bezpečné, spolehlivé a zajišťují odpovídající úroveň soukromí**. Jsou zavedena opatření pro obnovení systému v případě poruchy nebo poruchy.
- 21) Je učiněno odpovídající opatření pro údržbu systému, monitorování a kontrolu výkonu podle stanovených standardů. Tyto standardy jsou v případě potřeby aktualizovány.
- 22) Systémy elektronického vzdělávání poskytují výběr online nástrojů, které jsou vhodné pro přijaté vzdělávací modely a pro požadavky studentů a pedagogů.
- 23) Informace o tom, jak používat e-learningové systémy a služby instituce, jsou poskytovány všem uživatelům logickým, konzistentním a spolehlivým způsobem.
- 24) Institucionální materiály a informace přístupné prostřednictvím e-nástrojů jsou pravidelně sledovány, kontrolovány a aktualizovány. Odpovědnost za to je jasně definovaná a odpovědným osobám je poskytnut vhodný a bezpečný přístup do systému umožňující revizi a aktualizaci.

Podpora zaměstnanců

Benchmarky:

- 25) Zaměstnanci v akademických, mediálních a administrativních pozicích mohou adekvátně podporovat rozvoj a poskytování prvků a činností e-učení.
- 26) Instituce zajišťuje, aby bylo zaměstnancům poskytováno **odpovídající školení a podpora** a aby bylo toto školení zlepšováno s ohledem na technologický a vzdělávací vývoj.
- 27) **Vzdělávací výzkum a inovace v e-learningu jsou považovány za činnosti s vysokým statusem** a jsou podporovány pobídkami pro kariérní rozvoj.
- 28) Existují mechanismy **šíření osvědčených postupů založené na zkušenostech a výzkumu v oblasti e-učení.**
- 29) Instituce zajišťuje, aby při řízení kurzů nebo programů **byly brány v úvahu otázky pracovní zátěže zaměstnanců** a jakékoli další důsledky účasti zaměstnanců na e-learningových aktivitách.
- 30) Akademičtí pracovníci, včetně všech přidružených lektorů / mentorů, mají k dispozici **adekvátní podporu a zdroje (např. Technickou podporu a administrativní podporu).**

Podpora studentů

Benchmarky:

31) Studentům jsou poskytovány jasné a aktuální informace o jejich kurzech, včetně učebních a hodnotících metod. 32) Studentům jsou poskytovány pokyny uvádějící jejich práva, role a odpovědnosti a práva jejich instituce. Pokyny se zvláštním významem pro e-learning zahrnují poskytování hardwaru, informace o přístupnosti a očekávané účasti na týmových aktivitách.

33) Sociální media pomáhají budovat a podporovat **studentské komunity**.

34) Studenti mají přístup k podpurným službám včetně **technické podpory, administrativní podpory a poradenství při výběru kurzu**.

35) Studenti mají přístup k učebním zdrojům, včetně online přístupu do knihovny, rozvoje studijních dovedností a studijního poradce, a dostávají pokyny a školení v používání těchto zdrojů.

Otázka

Online vzdělávání pro generaci střední dospělosti - úskalí, stud, nemotornost, nedůvěřivost;
jak si mohu najít kvalitní online vzdělávací program + lektora?